Oikeudelliset ammatit

Cipar

Oikeusalan ammatit – Johdanto

Muut oikeusalaan liittyvät ammatit

Kyproksessa ei ole muita oikeusalaan liittyviä ammatteja, kuten julkisen notaarin ammattia. Kaikki oikeudellisiin asioihin liittyvät kysymykset ovat oikeudellisia kysymyksiä, joita vain Kyproksen asianajajaliiton (*Pankyprios Dikigorikos Syllogos*) jäsenillä on oikeus käsitellä asiaan liittyvän lainsäädännön mukaisesti. Eläkkeellä olevat asianajajat voivat luonnollisesti jatkaa työntekoa toimimalla sisäisinä lainopillisina neuvonantajina asianajotoimistoissa tai muissa organisaatioissa.

Oikeusalaan liittyväksi ammatiksi voidaan katsoa asianajajan avustajan (*dikigorikoi ypalliloi*) ammatti, johon sovelletaan erillistä lainsäädäntöä. Asianajajan avustajaksi aikovalla henkilöllä on oltava toisen asteen koulutus. Lisäksi hänellä on oltava vähintään kuuden kuukauden yhtäjaksoinen työkokemus asianajotoimistosta, ja hänen on oltava maineeltaan nuhteeton. Hänen on lähetettävä hakemus sen aluetuomioistuimen (*Eparhiakó Dikastirio*) kirjurille (*Protokollitis*), jonka alueella hänen työpaikkanaan oleva asianajotoimisto sijaitsee.

Syyttäjät (*Dimosioi Katigoroi*)

Organisaatio

Yleistä

Kyproksen ylin syyttäjä (*Genikos Eisangeleas*) on valtion oikeudellinen neuvonantaja. Lisäksi hän johtaa syyttäjälaitosta (*Nomiki Ypiresia*) ja toimii syyttäjävirastojen johtajana (*Ypefthynos tis Ypiresias Diaheirisis Poinikon Ypotheseon*).

Ylimmän syyttäjän johtamassa tasavallan syyttäjälaitoksessa työskentelee juristeja, joista osa on erikoistunut rikoslainsäädäntöön ja käsittelee rikosylioikeuksissa (*Kakourgiodikeia*) vireillä olevia asioita. Kaikista tapauksista tiedotetaan ylimmälle syyttäjälle, joka antaa niitä koskevat ohjeet.

Syyttäjälaitoksen jäsenten lisäksi syyttäjinä voivat toimia Kyproksen poliisilaitoksen (*Astynomiki Dynami Kyprou*) jäsenet, joilla on oikeustieteellinen korkeakoulututkinto ja pätevyys asianajajan ammatin harjoittamiseen. Vaikka he ovat poliisiviranomaisia, he ovat syyttäjinä toimiessaan vastuussa toiminnastaan ylimmälle syyttäjälle. Ylimmällä syyttäjällä on näiden henkilöiden tehtäviin nähden samat valtuudet kuin syyttäjälaitoksen juristien työtehtäviin nähden.

Ylimmällä syyttäjällä on poikkeustapauksissa valtuudet siirtää erityisiä tapauksia arvostetuille ammatissa toimiville juristeille.

Syyttäjien tehtävät

Alueellisten rikostuomioistuinten syyttäjävirastoja (*Katigorousa Arhi*) johtavat poliisin syyttäjäosastojen asianajajat (juristit). Luonnollisesti tätä tehtävää voidaan kuitenkin yksittäisissä tapauksissa määrätä hoitamaan myös syyttäjälaitoksen jäsen. Rikosylioikeuksien syyttäjävirastojen johtajina toimivat syyttäjälaitoksen juristit. Kaikki syyttäjäviranomaiset kuuluvat ylimmän syyttäjän toimivallan piiriin riippumatta siitä, kuka niitä johtaa. Ylin syyttäjä voi milloin tahansa puuttua käsiteltävään asiaan ja joskus myös keskeyttää rikosoikeudenkäynnin.

Syyttäjälaitosta johtaa ylin syyttäjä, jota avustaa ylimmän syyttäjän sijainen (*Voithos Genikos Eisangeleas*). Heidän alaisinaan toimivat Kyproksen yleiset syyttäjät (*Eisangeleis tis Dimokratias*), ylemmät oikeudelliset neuvonantajat (*Anoteroi Dikigoroi tis Dimokratias*) ja oikeudelliset neuvonantajat (*Dikigoroi tis Dimokratias*). Yksi yleisistä syyttäjistä johtaa rikosoikeusjaostoa (*Poiniko Tmima*) ja on puolestaan vastuussa ylimmälle syyttäjälle.

Käsittelyssä sovelletaan kaksiasianosaisasetelmaa. Syyttäjät esittävät todisteet, minkä jälkeen toimitetaan syyttäjien kutsumien todistajien kuulustelu, ristikuulustelu ja uudelleenkuulustelu. Kun syyttäjät ovat kutsuneet kaikki todistajat, tuomioistuimen on päätettävä, onko asian käsiteltäväksi ottaminen ilmeisen perusteltua. Jos se on perusteltua, syytettyä pyydetään esittämään vastine ja tuomioistuin ilmoittaa hänelle, että hän voi kutsua oman todistajansa ja antaa valaehtoisen todistuksen. Tässä tapauksessa syyttäjät ristikuulustelevat sekä syytetyn todistajia että syytettyä. Muussa tapauksessa he voivat antaa lausunnon ilman valaa omalta paikaltaan eikä heitä ristikuulustella.

Tuomioistuin antaa päätöksen käsittelyn päättyessä. Jos tuomio on vapauttava, syytetty vapautetaan syytteestä ja päästetään vapaaksi. Jos syytetty tuomitaan, puolustukselle annetaan tilaisuus hakea tuomion lieventämistä. Tuomioistuin antaa tuomionsa oikeudenkäynnin päätteeksi.

Tuomarit

Organisaatio

Kyproksen tuomioistuinten rakenne on hyvin yksinkertainen.

Korkein oikeus (*Anotato Dikastirio*)

Korkein oikeus perustettiin oikeuslaitosta koskevan vuoden 1964 lain (*O peri Aponomis tis Dikaiosinis (Poikilai Diataxeis) Nomos tou 1964*, laki 33/1964) (erinäiset säännökset) mukaisesti sen jälkeen, kun sekä korkeimman oikeuden että korkeimman perustuslakioikeuden (*Anotato Syntagmatiko Dikastirio*) presidentit olivat irtisanoutuneet. Näin kyseiset tuomioistuimet olivat periaatteessa hajonneet, sillä turkkilaisen yhteisön edustajat jäivät pois monista hallintoelimistä ja epäsivät suostumuksensa tarpeellisiin päätöksiin.

Korkeimman oikeuden jäsenet nimittää Kyproksen tasavallan presidentti. Jäseniä on nykyään 13, ja yksi heistä nimitetään presidentiksi. Korkeimman oikeuden jäseneksi voidaan nimittää vähintään 12 vuotta oikeusalan ammatissa kiitettävällä tavalla toiminut ja maineeltaan nuhteeton henkilö.

Rikosylioikeudet (*Kakourgiodikeia*)

Kyproksessa ensimmäisen oikeusasteen korkein rikostuomioistuin on rikosylioikeus. Siihen kuuluvat kolme tuomaria (presidentti (*Proedros*), ylempi aluetuomioistuimen tuomari (*Anoteros Eparhiakos Dikastis*) ja aluetuomioistuimen tuomari (*Eparhiakos Dikastis*)). Korkein oikeus nimittää rikosylioikeuden jäsenet kahden vuoden toimikaudeksi aluetuomioistuimen presidenteistä, ylemmistä aluetuomioistuimen tuomareista ja aluetuomioistuimen tuomareista.

Aluetuomioistuimet (*Eparhiaka Dikastaria*)

Kyproksen jokaisessa maakunnassa on aluetuomioistuin, jolla on rajoittamaton toimivalta lukuun ottamatta asioita, jotka kuuluvat korkeimman oikeuden ja jäljempänä mainittujen erikoistuomioistuinten toimivaltaan. Aluetuomioistuinten tuomareita ovat aluetuomioistuinten presidentit, ylemmät aluetuomioistuimen tuomarit ja aluetuomioistuimen tuomarit. Aluetuomioistuimen tuomarien nimittämiset, siirrot ja virkaylennykset kuuluvat korkeimman oikeuden toimivaltaan.

Perhetuomioistuimet (*Oikogeneiaka Dikastiria*)

Perhetuomioistuimia koskevan lain (*O peri Oikogeneiakon Dikastirion Nomos*) (laki 23/90) nojalla perustetuissa perhetuomioistuimissa on kolme jäsentä (presidentti ja kaksi tuomaria). Heillä kaikilla on oikeustieteellinen koulutus, ja he ovat harjoittaneet menestyksekkäästi oikeusalan ammattia ennen nimittämistään.

Vuokranvalvontatuomioistuin (*Dikastirio Elenhou Enoikiaseon*)

Tässä erikoistuomioistuimessa on kolme jäsentä: presidentti ja kaksi tuomaria. Tuomioistuimen presidentin on oltava juristi, joka on harjoittanut menestyksekkäästi oikeusalan ammattia vähintään aluetuomioistuimen tuomarin viran kelpoisuusehdoissa säädetyn ajan.

Työtuomioistuin (*Dikastirio Ergatikon Diaforon*)

Kuten vuokranvalvontatuomioistuimessa, myös työtuomioistuimessa on kolme jäsentä: presidentti ja kaksi tuomaria. Presidentin on oltava juristi, joka on toiminut ammatissa viisi vuotta ennen tuomioistuimen virkaan nimittämistä.

Sotatuomioistuin (*Stratiotiko Poiniko Dikastirio*)

Viimeinen erikoistuomioistuin on sotatuomioistuin, jonka presidenttinä toimii hyvämaineinen juristi, jonka pätevyys nimittämisajankohtana vastaa aluetuomioistuimen tuomarin virkaan nimitettävältä henkilöltä vaadittua pätevyyttä. Sotatuomioistuimen presidentin on oltava armeijan upseeri ja sotilasarvoltaan vähintään eversti. Sotatuomioistuimen tuomarien on oltava armeijan palveluksessa olevia ammattisotilaita.

**Hakemisto (*Evretirio)*

Korkeimman oikeuden verkkosivustolla on hakemisto, joka sisältää yleisiä tietoja Kyproksen tuomioistuimista.

Tehtävät

Korkein oikeus (*Anotato Dikastirio*)

Korkein oikeus toimii muutoksenhakutuomioistuimena kaikkien Kyproksen alemman oikeusasteen tuomioistuinten tuomioita koskevissa valituksissa ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimena monissa asioissa, kuten hallintolainsäädäntöä ja merioikeutta koskevissa kysymyksissä. Se antaa myös erioikeusmääräyksiä, kuten *certiorari* ja *mandamus*, ja valvoo kaikkia Kyproksen alemman oikeusasteen tuomioistuimia niiden kitkattoman toiminnan varmistamiseksi.

Rikosylioikeudet (*Kakourgiodikeia*)

Rikosylioikeuksien tehtävänä on tiettyjä erittäin vakavia rikoksia lukuun ottamatta käsitellä ensimmäisenä oikeusasteena kaikki rikoslain (*Poinikos Kodikas*) tai minkä tahansa muun lain nojalla rangaistavat rikokset, jotka on tehty Kyproksen rajojen sisällä tai Kyprokselle kuuluvissa tukikohtien osissa ja joissa on osallisina Kyproksen kansalaisia joko rikoksentekijänä tai uhrina, tai rikokset, jotka on tehty jossakin muussa maassa, jossa syytetty on ollut Kyproksen palveluksessa, tai laivalla tai lentokoneessa Kyproksessa tai sellaisissa muissa paikoissa ja olosuhteissa, joista säädetään laissa.

Aluetuomioistuimet (*Eparhiaka Dikastiria*)

Presidentin johtamien aluetuomioistuinten tehtävänä on käsitellä ensimmäisenä oikeusasteena kaikki niiden paikalliseen toimivaltaan kuuluvat asiat ja tehdä niistä päätökset.

Ylemmällä aluetuomioistuimen tuomarilla on (tietyin poikkeuksin) valtuudet päättää asioista, joissa kiistanalainen summa tai käsiteltävänä olevan riitakysymyksen arvo on enintään 500 000,00 euroa. Aluetuomioistuimen tuomari päättää vastaavasti asioista, joiden arvo on enintään 100 000,00 euroa. Aluetuomioistuinten toimivalta rikosasioissa ulottuu kaikkiin rikoksiin, jotka on tehty tuomioistuimen tuomiopiirissä ja joista lain nojalla säädetty rangaistus on joko enintään viiden vuoden vankeusrangaistus, enintään 50 000,00 euron sakkorangaistus tai kumpikin niistä ja joista tuomioistuin voi määrätä rikoksen uhrille maksettavaksi enintään 6 000,00 euron korvauksen.

Kaikista aluetuomioistuinten antamista päätöksistä niin rikos- kuin riita-asioissakin voidaan tehdä rajoituksetta valitus korkeimpaan oikeuteen.

Erikoistuomioistuimet

Perhetuomioistuinten toimivalta kattaa lähes kaikki avioliittoon liittyvät riita-asiat. Vuokranvalvontatuomioistuimen toimivalta käsittää vain vuokranvalvonnan piiriin kuuluvia rakennuksia koskevat riita-asiat. Työtuomioistuimen toimivaltaan kuuluvat yksinomaan työnantajan ja työntekijän väliset suhteet erityisesti perusteetonta irtisanomista koskevissa kanteissa. Sotatuomioistuimen toimivaltaan kuuluvat kansalliskaartin (*Ethniki Froura*) jäseniä koskevien rikosasioiden käsittely ja asiat, joissa kansalliskaartia koskevia säännöksiä on rikottu.

Kaikista edellä mainittujen tuomioistuinten antamista päätöksistä voi valittaa korkeimpaan oikeuteen.

Oikeusalan ammattien organisaatio: Asianajajat (*Dikigoroi*)

Oikeudellisten palvelujen tarjoaminen Kyproksessa on säänneltyä. Oikeudellisia palveluja tarjoavia henkilöitä nimitetään asianajajiksi riippumatta siitä, missä maassa he ovat opiskelleet, ja riippumatta heidän suorittamastaan oikeustieteellisestä yliopistotutkinnosta.

Internetissä on asianajajahakemisto, jota asianajajat ja tuomarit voivat käyttää maksutta ja yksityishenkilöt tilausmaksua vastaan.

Oikeudelliset tietokannat

Kyproksessa ei ole virallista verkkosivustoa, jolla tuomiot julkaistaisiin. Joitakin uusia tuomioita julkaistaan korkeimman oikeuden verkkosivustolla. Useilta yksityisiltä verkkosivustoilta pääsee tutustumaan oikeuskäytäntöön joko maksua vastaan tai maksutta. Leginetcy-sivusto sisältää lainsäädäntöä, oikeuskäytäntöä ja hallinnollisia määräyksiä. Asianajajat, tuomarit ja hallintoviranomaiset voivat käyttää sitä maksutta, mutta kaikilta muilta peritään tilausmaksu. CyLaw-sivusto sisältää tuomioistuinten päätöksiä, ja sen käyttö on maksutonta.

Asianajajat/juristit (*Nomikoi Symvouloi*)

Kuten aiemmin mainittiin, Kyproksessa asianajajien ja juristien toiminta on säänneltyä.

Julkiset notaarit (*Symvolaiografoi*)

Kyproksessa ei ole julkisen notaarin ammattia. Tavallisesti julkisille notaareille kuuluvia tehtäviä hoitavat Kyproksessa asianajajat.

Muut oikeusalan ammatit

Seuraavat ammatit liittyvät oikeusalan ammatteihin Kyproksessa:

Kirjurit (*Protokollites*)

Korkeimman oikeuden nimittämät kirjurit ovat tuomioistuimen virkamiehiä. He ovat yleensä asianajajia, ja heillä on kattava oikeustieteellinen koulutus. Kirjureilla on asiaan liittyvän lainsäädännön mukaisia erityistehtäviä. Ylikirjuri vastaa kirjurilaitoksen johdosta ja valvonnasta. Korkein oikeus voi nimittää kirjurin myös tätä tarkoitusta varten.

Haastemiehet (*Epidotes*)

Haastemiehiä on kahdenlaisia: yksityiset haastemiehet, joiden tehtäviin kuuluu pelkästään erilaisten tuomioistuimen asiakirjojen tiedoksi antaminen, sekä tuomioistuimen palveluksessa olevat haastemiehet, joiden pääasiallisena tehtävänä on tuomioistuimen päätösten täytäntöönpano.

Asianajajan avustajat (*Dikigorikoi Ypalliloi*)

Asianajajan avustajan ammattinimikkeen voi hankkia henkilö, joka on työskennellyt kuuden kuukauden ajan asianajotoimistossa. Hänen on toimitettava hakemus sen aluetuomioistuimen kirjurille, jonka alueella hänen työpaikkanaan oleva asianajotoimisto sijaitsee.

Linkkejä

Ylimmän syyttäjän virasto

Korkein oikeus

Päivitetty viimeksi: 11/03/2024

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä.Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.